

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. – Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

«ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

3^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2017

**1^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ
Ε.Π. – Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α.**

1. ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ Ε.Π.

Το Δεκέμβριο του 2013 δημοσιεύτηκε ο Κανονισμός 1311/2013 για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 ο οποίος στο άρθρο 7 «Προσαρμογή των κονδυλίων για την πολιτική συνοχής» αναφέρει:

«Για να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερα δυσχερής κατάσταση των κρατών μελών που πλήττονται από την κρίση, το 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα επανεξετάσει, μαζί με την τεχνική προσαρμογή για το έτος 2017, τα συνολικά κονδύλια όλων των κρατών μελών στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2017-2020, εφαρμόζοντας τη μέθοδο κατανομής που ορίζεται στη σχετική βασική πράξη βάσει των εκάστοτε διαθέσιμων πλέον πρόσφατων στατιστικών και της σύγκρισης, για τα κράτη μέλη που υπόκεινται σε ανώτατα όρια, μεταξύ του σωρευτικού ΑΕγχΠ που θα παρατηρηθεί για τα έτη 2014 και 2015 και του σωρευτικού ΑΕγχΠ που εκτιμήθηκε το 2012.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα προσαρμόσει τα εν λόγω συνολικά κονδύλια σε περίπτωση που υπάρχει σωρευτική παρέκκλιση άνω του +/- 5 %. Το συνολικό καθαρό αποτέλεσμα των προσαρμογών, θετικό ή αρνητικό, δεν θα υπερβαίνει τα 4 δισεκατομμύρια EUR».

Βασικό έρεισμα για την επανεξέταση των κονδυλίων της Πολιτικής Συνοχής το 2016 (review clause), ήταν η χρήση των στατιστικών στοιχείων της τριετίας 2007-2009 για τον υπολογισμό της κατανομής των πόρων της περιόδου 2014-2020, όπου, πέραν του παρωχημένου των στοιχείων, δεν ελάμβανε υπόψη τα αποτελέσματα της κρίσης τα οποία εμφανίστηκαν στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες χώρες (κυρίως Ισπανία και Ιταλία), μετά το 2010 και συνεχίζουν να επηρεάζουν την αναπτυξιακή της πορεία.

Το 2016, στη διαδικασία τεχνικής προσαρμογής για το έτος 2017 (COM (2016)311), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθεώρησε τις συνολικές χορηγήσεις στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» για κάθε κράτος-μέλος για την περίοδο 2017-2020, εφαρμόζοντας τη μέθοδο κατανομής με βάση τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία. Η κατανομή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των πρόσθετων πόρων (4 δισεκατομμύρια €) που προέβλεπε το κανονιστικό πλαίσιο κατά το 2016 (technical adjustment process) είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του φακέλου των διαθέσιμων πόρων για την Ελλάδα για την περίοδο 2017-2020 (σε όρους κοινοτικής συνδρομής) κατά 836,6 εκ. ευρώ σε τιμές 2011, ήτοι 970.757.458 € σε τρέχουσες τιμές.

ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΟΡΩΝ

Το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, με τη συνεργασία των φορέων πολιτικής, διαμόρφωσε την κατανομή των πρόσθετων πόρων λαμβάνοντας υπόψη τις αναπτυξιακές προτεραιότητες, τις επιτακτικές ανάγκες σε επιμέρους τομείς πολιτικής, τις δεσμεύσεις που υπάρχουν σε επίπεδο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων αλλά και τους περιορισμούς που απορρέουν από τους Κοινοτικούς Κανονισμούς.

Ειδικότερα, όσον αφορά το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, η κατανομή των πρόσθετων πόρων ενισχύει:

- Τον Θεματικό Στόχο 4 για κάλυψη της αυξημένης ανάγκης να κατευθυνθούν επιπλέον πόροι στην Ενέργεια, οι οποίοι δύνανται να συνδυαστούν και με αντίστοιχη πρόσθετη χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ.

Αναλυτικότερα διαπιστώνονται ανάγκες για :

- την Εξοικονόμηση Ενέργειας στο Δημόσιο και το ευρύτερο Δημόσιο Τομέα μέσω της χρηματοδότησης νέων έργων σημαντικής προστιθέμενης αξίας ως προς τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.
- την παραγωγή ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ (μονάδες συμπαραγωγής ηλεκτρισμού – θερμότητας) με χρήση ΑΠΕ σε Νοσοκομεία μέσω της χρηματοδότησης νέων έργων σημαντικής προστιθέμενης αξίας ως προς τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.
- τη συνδυασμένη παραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας/τηλεθέρμανση μέσω της χρηματοδότησης της ολοκλήρωσης έργων phasing του ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013 καθώς και νέων έργων.

- Τον Θεματικό Στόχο 6 για την ολοκλήρωση των έργων διαχείρισης λυμάτων, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό περιβαλλοντικό κεκτημένο, με τη χρηματοδότηση αναγκών που θεωρούνται ανελαστικές καθώς, αν η χώρα δεν χρηματοδοτήσει τα απαραίτητα έργα για όλους τους οικισμούς άνω των 2000 κατοίκων, θα κληθεί να καταβάλει πρόστιμα στην Ε.Ε.
- Τον Θεματικό Στόχο 6 για κάλυψη της υλοποίησης του Εθνικού Σχεδιασμού για την Διαχείριση των Στερεών Αποβλήτων, που απαιτεί επιπλέον από τους ήδη προγραμματισμένους στο ΕΣΠΑ πόρους.

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την κατανομή, είναι αντίστοιχη της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε το 2013, με ορισμένες πρόσθετες πράξεις που απαιτούσε η προσαρμογή του προϋπολογισμού, οι οποίες είχαν αποτυπωθεί στο Παράρτημα του Κανονισμού 1303/2013 (1-6 Παράρτημα VII) και στο Δημοσιονομικό Κανονισμό.

Οι πρόσθετοι πόροι που είναι διαθέσιμοι για προγραμματισμό μέσω της αναθεώρησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος και του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ), αναλύονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΕΣΠΑ ΣΤΟ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (Κ.Σ.) σε €

Ταμείο	Θεματικός Στόχος	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	Μετάβασης	Περισσότερο Ανεπτυγμένες	Σύνολο
ΕΤΠΑ	ΘΣ 4	23.052.684,00	14.166.361,00	2.780.955,00	40.000.000,00
	ΘΣ 6	115.263.419,00	70.831.804,00	13.904.777,00	200.000.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΠΑ		138.316.103,00	84.998.165,00	16.685.732,00	240.000.000,00
ΤΣ	ΘΣ 6	25.097.690,00			25.097.690,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΟΡΩΝ					265.097.690,00

1.1 ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ 1^{ης} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Στόχος της προτεινόμενης 1^{ης} Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ είναι η ενσωμάτωση των πρόσθετων διαθέσιμων πόρων των παραπάνω δύο Θεματικών στόχων στο Πρόγραμμα μεταξύ των Αξόνων Προτεραιότητας του Τομέα Περιβάλλοντος, στους οποίους καταγράφονται ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες.

Τα κύρια σημεία της προτεινόμενης αναθεώρησης, όπως προκύπτουν με εφαρμογή των ανωτέρω κατευθύνσεων, έχουν ως εξής:

- ✓ **Αξιοποίηση των πρόσθετων πόρων ΕΤΠΑ του Θεματικού Στόχου 4 για την ενίσχυση του Άξονα Προτεραιότητας 10.**

Σύμφωνα με την πορεία υλοποίησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ δεν καταγράφεται σημαντική πρόοδος στην ενεργοποίηση και υλοποίηση του ΑΠ 10 σε ότι αφορά τους πόρους των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 4c (Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασσης) και 4e (Πρωώθηση στρατηγικών για χαμηλές εκπομπές άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδίως τις αστικές, συμπεριλαμβανομένης της πρωώθησης της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, των καθαρών αστικών μεταφορών και των σχετικών μέτρων άμβλυνσης και προσαρμογής).

Επισημαίνεται ότι, η περιορισμένη υλοποίηση δράσεων της Επενδυτικής Προτεραιότητας 4c του ΑΠ 10 οφείλεται στην καθυστέρηση εκπλήρωσης της αιρεσιμότητας 4.1, η οποία αφορά τη θέσπιση μέτρων για τη διασφάλιση των ελάχιστων απαιτήσεων που αφορούν στην ενεργειακή απόδοση κτηρίων. Η εκπλήρωση της αιρεσιμότητας ικανοποιήθηκε με τη δημοσίευση της ΚΥΑ έγκρισης του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων. Ο ΚΕΝΑΚ εγκρίθηκε με την υπ' αρ. ΔΕΠΕΑ/οικ. 178581 Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος & Ενέργειας "Έγκριση Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων" και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 2367Β/12.07.2017.

Δεδομένου ότι πλέον έχει εκπληρωθεί η σχετική αιρεσιμότητα, και έχει εξειδικευτεί σημαντικό μέρος των διαθέσιμων από τον αρχικό προγραμματισμό πόρων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, εκτιμάται ότι η πρόοδος θα επιταχυνθεί δυναμικά.

Ταυτόχρονα, λόγω των αυξημένων αναγκών για την κάλυψη του χρηματοδοτικού κενού, που προκύπτει από τις υποχρεώσεις της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και συγκεκριμένα των απαιτήσεων των Άρθρων 5 και 7 αυτής (βλ. Κεφ. 2.2 ανωτέρω), μέρος των πρόσθετων πόρων θα αξιοποιηθεί στις Κατηγορίες Παρέμβασης (12) – «Άλλη ανανεώσιμη πηγή ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της υδροηλεκτρικής, της γεωθερμικής και της θαλάσσιας) και ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (συμπεριλαμβανομένης της υποδομής για αποθήκευση, για μετατροπή της ενέργειας σε αέριο και για παραγωγή υδρογόνου από ανανεώσιμη πηγή)» και (013) – «Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση της δημόσιας υποδομής, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα» του Προγράμματος.

Παράλληλα, για την περαιτέρω ενίσχυση των παραπάνω δράσεων, πόροι του αρχικού προγραμματισμού που θα διατίθεντο σε δράσεις της επενδυτικής προτεραιότητας 4e (για την προώθηση της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας) και δεν έχουν ακόμα ενεργοποιηθεί, θα αξιοποιηθούν για δράσεις της επενδυτικής προτεραιότητας 4c.

Το συνολικό ποσό Κοινοτικής Συνδρομής με το οποίο ενισχύεται η Επενδυτική Προτεραιότητα 4c ανέρχεται σε 35.947.139 €, εκ των οποίων 25.833.639 € προέρχονται από τους πρόσθετους πόρους της ρήτρας αναθεώρησης και 10.113.500 € από την εσωτερική μεταφορά πόρων από την Επενδυτική Προτεραιότητα 4e.

Τέλος, ένα μέρος των πρόσθετων πόρων (14.166.361€ Κοινοτική Συνδρομή) αξιοποιείται για έργα διεύρυνσης της χρήσης τηλεθέρμανσης. Πρόκειται για ανελαστικά απαιτούμενους πόρους, όπως αυτοί έχουν προκύψει από τον διαχωρισμό του φυσικού αντικείμενου στα δύο έργα phasing από το ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013 (Μεγάλο Έργο: Τηλεθέρμανση Φλώρινας και σύνηθες έργο: Τηλεθέρμανση Κοζάνης) κατά το «κλείσιμο» του ΕΠ-ΠΕΡΑΑ. Οι απαιτούμενοι πόροι δεν μπορούν να καλυφθούν από τους διαθέσιμους πόρους της επενδυτικής προτεραιότητας 4g στο αρχικά εγκεκριμένο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

✓ **Αξιοποίηση των πρόσθετων πόρων Ταμείου Συνοχής του Θεματικού Στόχου 6 για την ενίσχυση του Άξονα Προτεραιότητας 14.**

Το πρόσθετο ποσό, των 25.097.690 € από το Ταμείο Συνοχής, το οποίο κατανέμεται υποχρεωτικά από τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς σε έργα επιλέξιμα από το Ταμείο Συνοχής στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ θα αξιοποιηθεί για έργα διαχείρισης λυμάτων αρμοδιότητας διαχείρισης ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Ειδικότερα, οι πρόσθετοι πόροι θα καλύψουν τη χρηματοδότηση phasing έργων που χωροθετούνται σε Περιφέρειες Περισσότερο Αναπτυγμένες (Περιφέρεια Αττικής και Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου).

✓ **Αξιοποίηση των πρόσθετων πόρων ΕΤΠΑ του Θεματικού Στόχου 6 για τη δημιουργία νέου Άξονα Προτεραιότητας (Άξονας Προτεραιότητας 14B: Διατήρηση και Προστασία του Περιβάλλοντος - Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων (ΕΤΠΑ)).**

Ο νέος Άξονας Προτεραιότητας θα περιλαμβάνει δράσεις για τη διαχείριση λυμάτων και τη διαχείριση στερεών αποβλήτων. Το συνολικό ποσό Κοινοτικής Συνδρομής του Άξονα ανέρχεται σε 200.000.000€.

Ειδικότερα:

- ο **Για δράσεις διαχείρισης λυμάτων στον ΑΠ 14B θα αξιοποιηθούν πόροι ΕΤΠΑ, ύψους 160.000.000 € ΚΣ, σε δύο κατηγορίες Περιφερειών: (α) τις Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες και (β) τις Περιφέρειες σε Μετάβαση, με βάση την εφαρμογή της σχετικής Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ (οικισμοί Β' και Γ' Προτεραιότητας).**

Από τους πρόσθετους αυτούς πόρους θα συγχρηματοδοτηθούν κυρίως έργα «phasing» από το ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013, αρμοδιότητας ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, για την ολοκλήρωση των οποίων οι απαιτούμενοι πόροι είναι σημαντικοί και δεν μπορούν να καλυφθούν από τους διαθέσιμους πόρους του υφιστάμενου ΑΠ 14 του αρχικά εγκεκριμένου ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (βλ. Κεφ. 2.2 ανωτέρω). Τα εν

λόγω έργα βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης με σημαντικό ύψος εκτελεσμένων δαπανών.

- Για δράσεις διαχείρισης στερεών απόβλητων στον ΑΠ 14Β θα αξιοποιηθούν πόροι ΕΤΠΑ ύψους 40.000.000 € ΚΣ, σε δύο κατηγορίες Περιφερειών: (α) τις Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες και (β) τις Περιφέρειες σε Μετάβαση, με έμφαση στις νησιωτικές Περιφέρειες όπου καταγράφονται αυξημένες ανάγκες για συγχρηματοδότηση σχετικών έργων.

Πιο συγκεκριμένα, οι διαθέσιμοι πρόσθετοι πόροι στις Περιφέρειες σε Μετάβαση θα αξιοποιηθούν για τις νησιωτικές Περιφέρειες Ιονίων Νήσων και Βορείου Αιγαίου, ενώ οι διαθέσιμοι πρόσθετοι πόροι για τις Περισσότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες θα αξιοποιηθούν για τη νησιωτική Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου καθώς και για την Περιφέρεια Αττικής.

Από αυτούς, θα συγχρηματοδοτηθούν παρεμβάσεις σχετικά με την ανάπτυξη δικτύων οικιακής κομποστοποίησης και επιτόπιας μηχανικής κομποστοποίησης βιοαποβλήτων, την ανάπτυξη δικτύων χωριστής συλλογής ανακυκλωσίμων και βιοαποβλήτων, τη δημιουργία Πράσινων Σημείων, την ανάπτυξη δικτύων ΣΜΑ & σταθμών μεταφόρτωσης για τα ανακυκλώσιμα απόβλητα (ΣΜΑΥ), μονάδες ανάκτησης βιοαποβλήτων ή/και υπολειμματικών συμμείκτων αστικών αποβλήτων Νήσων και τη διαμόρφωση χώρων Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων Νήσων.

Ο χρηματοδοτικός πίνακας του Προγράμματος, μετά την εφαρμογή των παραπάνω προσαρμογών, διαμορφώνεται, συγκριτικά με εκείνον του Αρχικά Εγκεκριμένου Προγράμματος, ως εξής:

Α.Π.	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	ΚΣ Αρχικό Πρόγραμμα	ΚΣ (1η αναθεώρηση)	Μεταβολή (%)
01	Τ.Σ.		281.247.815,00	281.247.815,00	0,00
02	ΕΤΠΑ	Περισσότερο Ανεπτυγμένες	173.000.000,00	173.000.000,00	0,00
03	Τ.Σ.		430.000.000,00	430.000.000,00	0,00
04	ΕΤΠΑ		100.000.000,00	100.000.000,00	0,00
05	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	16.298.720,00	16.298.720,00	0,00
		Μετάβασης	33.200.000,00	33.200.000,00	0,00
06	Τ.Σ.		50.045.000,00	50.045.000,00	0,00
07	Τ.Σ.		72.500.000,00	72.500.000,00	0,00
08	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	670.557.585,00	670.557.585,00	0,00
09	Τ.Σ.		448.333.000,00	448.333.000,00	0,00
10	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	33.683.000,00	56.735.684,00	68,44
		Μετάβασης	21.763.500,00	35.929.861,00	65,09
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες	38.553.500,00	41.334.455,00	7,21
11	Τ.Σ.		98.171.734,00	98.171.734,00	0,00
12	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	11.080.000,00	11.080.000,00	0,00
		Μετάβασης	4.941.487,00	4.941.487,00	0,00
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες	26.840.918,00	26.840.918,00	0,00
13	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	0,00	0,00	0,00
		Μετάβασης	1.399.153,00	1.399.153,00	0,00
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες	2.599.746,00	2.599.746,00	0,00
14	Τ.Σ.		1.739.936.902,00	1.765.034.592,00	1,44

Α.Π.	Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	ΚΣ Αρχικό Πρόγραμμα	ΚΣ (1η αναθεώρηση)	Μεταβολή (%)
15	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	12.870.876,00	12.870.876,00	0,00
		Μετάβασης	4.975.472,00	4.975.472,00	0,00
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες	3.414.607,00	3.414.607,00	0,00
16	Τ.Σ.		58.504.396,00	58.504.396,00	0,00
14B	ΕΤΠΑ	Λιγότερο Ανεπτυγμένες	0,00	115.263.419,00	ΝΕΟΣ
		Μετάβασης	0,00	70.831.804,00	ΝΕΟΣ
		Περισσότερο Ανεπτυγμένες	0,00	13.904.777,00	ΝΕΟΣ
ΣΥΝΟΛΟ			4.333.917.411,00	4.599.015.101,00	6,12

2. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ 1^{ης} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Η 1^η αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ διατηρεί αναλλοίωτο τον χαρακτήρα του Προγράμματος ως προς την στόχευσή του και τους αρχικά τεθέντες στρατηγικούς του στόχους για τον τομέα Μεταφορών. Στο πλαίσιο αυτής, οι Άξονες Προτεραιότητας που αφορούν τις Μεταφορές (ΑΠ 1 έως και ΑΠ 9) δεν τροποποιούνται, δεδομένου ότι δεν ενισχύονται από τους πρόσθετους πόρους που διατίθενται στο Πρόγραμμα.

Η λογική της παρέμβασης (Intervention Logic), που είχε διαμορφωθεί στο πλαίσιο του σχεδιασμού του Προγράμματος, παραμένει αναλλοίωτη και συνεχίζει να εξυπηρετεί τις ανάγκες του τομέα Μεταφορών και την επίτευξη των σχετικών στρατηγικών και ειδικών στόχων για τις Μεταφορές. Αντίστοιχα, η δομή του Προγράμματος για τον τομέα των Μεταφορών παραμένει ως είχε και η υλοποίηση του περιεχομένου των ΑΠ 1 έως και ΑΠ 9 προχωρεί όπως είχε αρχικά σχεδιαστεί.

Η 1^η αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ δεν επιφέρει αλλαγή του χαρακτήρα του Προγράμματος ως προς την στόχευσή του και τους αρχικά τεθέντες στρατηγικούς του στόχους για τον τομέα Περιβάλλοντος.

Η λογική της παρέμβασης (Intervention Logic) για τον τομέα Περιβάλλοντος, που είχε διαμορφωθεί στο πλαίσιο του αρχικού σχεδιασμού του Προγράμματος, παραμένει αναλλοίωτη και συνεχίζει να εξυπηρετεί τις ανάγκες του Τομέα και την επίτευξη των στρατηγικών στόχων για το Περιβάλλον. Η υλοποίηση αυτής της λογικής της παρέμβασης ενισχύεται περαιτέρω με τη διάθεση πρόσθετων πόρων, ώστε να καλυφθούν περισσότερες από τις τρέχουσες ανάγκες του Τομέα σε ότι αφορά τα έργα διαχείρισης λυμάτων και στερεών αποβλήτων, καθώς και για τα έργα στήριξης της ενεργειακής απόδοσης και διεύρυνσης της χρήσης τηλεθέρμανσης (Ενέργειας).

Στόχος είναι η περαιτέρω ενίσχυση της συμβολής του Προγράμματος στις προσπάθειες της Χώρας σχετικά με τη συμμόρφωση με το Ευρωπαϊκό Περιβαλλοντικό Κεκτημένο και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ανάμεσα στα λοιπά κράτη μέλη.

Η δομή και η λογική σχεδιασμού των ΑΠ του τομέα Περιβάλλοντος παραμένει αναλλοίωτη. Ενισχύεται με μέρος των πρόσθετων πόρων, καθώς και με μέρος των πόρων του Ειδικού Στόχου 16, η επίτευξη των Ειδικών Στόχων 15 και 17 στο πλαίσιο του ΑΠ10, και με μέρος των πρόσθετων πόρων η επίτευξη των Ειδικών Στόχων 26, 27 και 29, μέσω (α) αύξησης των διαθέσιμων πόρων στον ΑΠ14 και (β) δημιουργίας νέου ΑΠ14β για ενίσχυση της συμβολής του Προγράμματος στον στρατηγικό στόχο Ε. Η λογική της παρέμβασης του ΑΠ 14β είναι ταυτόσημη με εκείνη του ΑΠ14 σε ότι αφορά τον στρατηγικό στόχο Ε και τους Ειδικούς Στόχους 26, 27 και 29.

3. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΟΦΕΛΗ

Τα κύρια οφέλη από την προτεινόμενη αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ συνοψίζονται ως εξής:

- Η εκπλήρωση ανειλημμένων υποχρεώσεων της χώρας, υψηλής περιβαλλοντικής σημασίας, που άπτονται του ΕΠεΚ., με την ολοκλήρωση σημαντικών έργων «phasing» του ΕΠ-ΠΕΡΑΑ 2007-2013 και τη χρηματοδότηση πρόσθετων νέων έργων.
- Η περεταίρω εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο και το ευρύτερο Δημόσιο Τομέα μέσω της χρηματοδότησης νέων έργων σημαντικής προστιθέμενης αξίας ως προς τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.
- Η αύξηση του μεριδίου παραγωγής ενέργειας από μονάδες ΣΗΘΥΑ (μονάδες συμπαραγωγής ηλεκτρισμού – θερμότητας) και η κεφαλαιοποίηση των ωφελειών από τη διεύρυνση της χρήσης τηλεθέρμανσης.
- Η δυνατότητα χρηματοδότησης μεγαλύτερου αριθμού έργων συλλογής, διαχείρισης και επεξεργασίας απορριμμάτων, καθώς σύμφωνα με τους αναθεωρημένους ΠΕΣΔΑ εμφανίζονται σημαντικές ανάγκες εξασφάλισης πρόσθετων πόρων.
- Η δυνατότητα χρηματοδότησης όσο το δυνατό μεγαλύτερου αριθμού έργων για την ολοκλήρωση των υποδομών διαχείρισης λυμάτων (ανά κατηγορία περιφέρειας κατ' εφαρμογή της σχετικής Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ (οικισμοί Β' και Γ' Προτεραιότητας).

4. ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ 1^{ης} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η πρόταση της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ συντάχθηκε στο πλαίσιο της σχετικής διαδικασίας του Άρθρου 7 του Κανονισμού 1311/2013 για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 και συγκεκριμένα στο άρθρο 7 «Προσαρμογή των κονδυλίων για την πολιτική συνοχής». Επιπλέον ελήφθη υπόψη η υπ' αρ. 84421/ΕΥΣΣΑ 1800/28-7-2017 Εγκύκλιος της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ / ΕΑΣ με θέμα την Αναθεώρηση των Ε.Π. του ΕΣΠΑ 2014-2020/ Στόχος «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» στο πλαίσιο της τεχνικής προσαρμογής του έτους 2017.

Στη συνέχεια, η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ κλήθηκε με το υπ' αρ. ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ οικ. 10041/21-9-2017 έγγραφο της Προέδρου της, Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ & ΤΣ, κας Ε. Φωτονιάτα, να εγκρίνει την πρόταση 1^{ης} Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ μέσω της Επιχειρησιακής Πλατφόρμας «ΔΙΑΥΛΟΣ» βάσει του Άρθρου 6 (παρ. Β') του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της.

Μετά το πέρας της καταληκτικής ημερομηνίας, η οποία είχε οριστεί με το εν λόγω έγγραφο στις 28 Σεπτεμβρίου 2017 και σύμφωνα με τα στοιχεία ανάδρασης των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης στην Επιχειρησιακή Πλατφόρμα «ΔΙΑΥΛΟΣ», εκδόθηκε η υπ' αρ. 10265/29-9-2017 Απόφαση της προέδρου της, με την οποία εγκρίθηκε η πρόταση 1^{ης} Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Η πρόταση 1^{ης} Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της ηλεκτρονικής βάσης SFC στις 29-9-2017. Εστάλησαν επίσημα σχόλια από την Ε. Επιτροπή μέσω SFC στις 3/11/2017, οι οποίες απαντήθηκαν από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ με σχετικό έγγραφο μέσω SFC στις 10/11/2017. Αναμένεται η έγκριση της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ από την Ε. Επιτροπή εντός του 2017.

5. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΠΡΟΕΛΕΓΧΟΣ 1^{ης} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Σύμφωνα με την ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 (ΦΕΚ 1225/Β/5-9-2006) «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» και ειδικότερα το Παράρτημα ΙΙ αυτής, για την έγκριση των αναθεωρημένων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, απαιτείται η υποβολή τους σε διαδικασία **Περιβαλλοντικού Προελέγχου (screening)**, προκειμένου η αρμόδια αρχή (κατά το άρθρο 4) να κρίνει εάν

τα εν λόγω αναθεωρημένα Επιχειρησιακά Προγράμματα ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και κατά συνέπεια να υποβληθούν σε Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (ΣΠΕ).

Ο φάκελος Περιβαλλοντικού Προελέγχου της πρότασης 1^{ης} Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ συντάχθηκε στο πλαίσιο της ανωτέρω σχετικής διαδικασίας και της υπ' αρ. 84421/ΕΥΣΣΑ 1800/28-7-2017 Εγκυκλίου της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ / ΕΑΣ με θέμα την Αναθεώρηση των Ε.Π. του ΕΣΠΑ 2014-2020/ Στόχος «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» στο πλαίσιο της τεχνικής προσαρμογής του έτους 2017.

Σύμφωνα με το περιεχόμενό του, από την πρόταση 1^{ης} Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ δεν προκύπτουν σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που είχαν εκτιμηθεί στην εγκεκριμένη ΣΜΠΕ του αρχικού Προγράμματος (ΚΥΑ 173729/12-12-2014).

Ο φάκελος του Περιβαλλοντικού Προελέγχου της πρότασης 1ης Αναθεώρησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ υποβλήθηκε στην αρμόδια αρχή (ΔΙ.Π.Α/ΥΠΕΝ) με το υπ' αριθ. ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ οικ. 10186/27-9-2017 έγγραφο. Αφού διαπιστώθηκε η πληρότητα του περιεχομένου του Φακέλου, διαβιβάστηκε με το υπ' αριθ. ΔΙΠΑ οικ. 41871/11-10-2017 έγγραφο στις αρμόδιες δημόσιες αρχές προκειμένου να διατυπώσουν τη γνώμη τους εντός 40 ημερών από την παραλαβή του. Αναμένεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας συλλογής των σχετικών απαντητικών εγγράφων και η έκδοση της σχετικής γνωμοδότησης από την ΔΙ.Π.Α/ΥΠΕΝ.